

Σ.Γ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. - Γ.Γ.Δ.Ε.
Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ & ΤΕΧΝ.
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ (Δ15)
ΤΜΗΜΑ Α' (ΜΕΕΠ)

Αθήνα 7 / 6 / 2002
Αρ. Πρωτ. Δ15 / οικ / 2358

« Α Π Ο Φ Α Σ Η »

Ταχ. Δ/ση : Ιπποκράτους 196-198
Ταχ. Κώδικας : 114 71

ΘΕΜΑ : Αποδοχή αρ.300/2002 Ατομικής γνωμοδότησης

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρ.16 του Ν.1418/84 μετά την τροποποίηση του με το Ν.2229/94, του ΠΔ.472/85 μετά την τροποποίηση του με το ΠΔ 368/94 και της Υπουργικής απόφασης με αρ.ΕΔ2α/01/27/ΦΝ294/18/29-3-1985 μετά την τροποποίηση της με την αρ.Δ17α/01/74/ ΦΝ312/16-12-1994 .
2. Την αριθ. Υ6/31-10-2001 (ΦΕΚ 1484/τ.Β'/31-10-2001) απόφαση Πρωθυπουργού και Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με θέμα : «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Περιβάλλοντος και Δημοσίων έργων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».
3. Την αρ.300/2002 Ατομική Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με αρ.πρωτ.2831/Ερ.4868 (Δ15/22112/24-5-02) επί του ερωτήματος αν μπορεί να γίνει δεκτή αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Ε.ΛΥΔΑΚΗΣ ΑΕ» για την ανάκληση της διοικητικής πράξεως της διαγραφής της από το Μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ).

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Αποδεχόμαστε την αρ. 300/2002 Ατομική Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σύμφωνα με την οποία προκύπτει ότι :

Η αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Ε.ΛΥΔΑΚΗΣ ΑΕ» μπορεί να γίνει δεκτή για την ανάκληση της διοικητικής πράξης της διαγραφής της από το ΜΕΕΠ, για το λόγο ότι πριν τη έκδοση της δεν τηρήθηκε η προσήκουσα και νόμιμη διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, η οποία και μόνο θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόφαση της διαγραφής, δεδομένου ότι δεν

συντρέχει περίπτωση από τις περιοριστικά αναφερόμενες στο άρθ.14 της Υ.Α ΕΔ2α/01/27/ΦΝ294/18/29-3-1985 του Υπουργού Δημοσίων Έργων , όπως τροποποιήθηκε με την αρ.Δ17α/01/74/ ΦΝ312/16-12-1994 απόφαση του Υπουργού ΥΠΕΧΩΔΕ.

Κοινοποίηση

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ.Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Εσ. Διανομή

1. Προϊσταμένη Δ/σης Δ15
2. Δ/ση Δ15/α'
3. Χρον. Αρχείο

Ε. ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ

Ατομική Γνωμοδότηση 300/2002

Γνωμοδοτών: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Δ15/οικ/20772/ 26-4-2002 της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ 15) της Γ.Γ.Δ.Ε. του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν μπορεί να γίνει δεκτή αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Ε. ΛΥΔΑΚΗΣ Α.Ε.» για την ανάκληση της διοικητικής πράξεως της διαγραφής της από το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), επί τω λόγω ότι δεν έτυχε ακροάσεως πριν από την εις βάρος του λήψη του δυσμενούς αυτού μέτρου.

Επί του ερωτήματος αυτού γνωμοδοτώ τα ακόλουθα:

Α. 1. Σύμφωνα με τις ισχύουσες στην προκείμενη περίπτωση διατάξεις του άρθρου 16 ν. 1418/84, μετά την τροποποίησή του με το Ν. 2229/94 και πριν την αντικατάστασή του με τις διατάξεις του ν. 2940/2001 (ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 6-8-2001, δηλαδή μετά την διαγραφή της αιτούσας από τα μητρώα ΜΕΕΠ) και ιδίως αυτές των παρ. 1 και 2 του ως άνω άρθρου «1. ...*Η στελέχωση της επιχείρησης με στελέχη εγγεγραμμένα στο ΜΕΚ παρακολουθείται από την επιτροπή ΜΕΕΠ, ώστε τα στελέχη αυτά να μετέχουν ενεργά στο έργο της επιχείρησης... Με Π.Δ. καθορίζονται τα κατώτερα όρια τεχνικής στελέχωσης της επιχείρησης... Η ελάχιστη στελέχωση της επιχείρησης πρέπει να είναι συνεχής καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας της και να αποδεικνύεται οποτεδήποτε με προσκόμιση βεβαίωσης ασφάλισης του προσωπικού από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα. Οποιαδήποτε **μεταβολή στελεχών της εργοληπτικής επιχείρησης γίνεται ύστερα από αίτηση της επιχείρησης ή του στελέχους από την επιτροπή ΜΕΕΠ, η οποία προεγκρίνει την μεταβολή αυτή εξετάζοντας τους προβαλλόμενους λόγους μεταβολής...***

2. Με τα ίδια κριτήρια της προηγούμενης παραγράφου γίνεται επίσης: α) η κατάταξη στις κατηγορίες και τάξεις της παρ. 5 του άρθρου αυτού, που ισχύει για μία τριετία, β) η τακτική, ανά τριετία αναθεώρηση...γ) η έκτακτη, με πρωτοβουλία της υπηρεσίας αναθεώρηση που μπορεί να γίνει οποτεδήποτε και δ) η έκτακτη με πρωτοβουλία της επιχείρησης αναθεώρηση...**Η έκτακτη με πρωτοβουλία της υπηρεσίας αναθεώρηση γίνεται στις περιπτώσεις που ορίζει η απόφαση της παρ. 5 του άρθρου αυτού και αποβλέπει στη διαγραφή από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες ή στον υποβιβασμό της τάξης της επιχείρησης σύμφωνα με όσα ορίζονται με την απόφαση αυτή.**»

2. Κατ' εξουσιοδότηση της 1ης παραγράφου του άρθρου 16 εκδόθηκε το **ΠΔ 472/85**. Ειδικότερα στο **άρθρο 7** του διατάγματος αυτού, όπως αντικαταστάθηκε με το ΠΔ 368/94 ορίζονται τα σχετικά με τα κατώτερα όρια στελέχωσης, κεφαλαίου κ.λ.π. των επιχειρήσεων του ΜΕΕΠ. Στην **παρ. 7 του άρθρου 7** ορίζεται ειδικότερα πως «...*Τα στελέχη παραμένουν στην επιχείρηση καθ' όλη τη χρονική διάρκεια (τριετία) που ισχύει η εγγραφή ή αναθεώρηση εγγραφής της επιχείρησης. Αποχώρηση από την επιχείρηση πριν την τριετία επιτρέπεται μόνο μετά παρέλευση έτους από την εγγραφή ή αναθεώρηση εγγραφής και ύστερα από αίτηση της επιχείρησης ή του στελέχους στην Επιτροπή ΜΕΕΠ, η οποία προεγκρίνει τη μεταβολή αυτή εξετάζοντας τους προβαλλόμενους λόγους μεταβολής. Η επιτροπή ΜΕΕΠ αποφασίζει μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης. Αν δεν προεγκρίνει η επιτροπή ΜΕΕΠ τη ζητούμενη μεταβολή και το στέλεχος αποχωρήσει από την επιχείρηση, δεν επιτρέπεται για ένα εξάμηνο τουλάχιστον να στελεχωθεί άλλη επιχείρηση....*»

Περαιτέρω στην **παρ. 12** του ίδιου άρθρου ορίζονται σε σχέση με το θέμα του ερωτήματος τα ακόλουθα: «*Τα καθοριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους κατώτερα όρια αποτελούν απαραίτητο όριο απαιτήσεων για την υποβολή αίτησης εγγραφής κατάταξης ή αναθεώρησης της εγγραφής στην αντίστοιχη τάξη και κατηγορία της επιχείρησης μέχρι τη Ζ' τάξη του ΜΕΕΠ....Τα ανωτέρω κατώτατα όρια είναι επίσης απαραίτητα για τη διατήρηση σε ισχύ της εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Κάθε μείωση των κατωτέρων ορίων κεφαλαίου ή μεταβολή στα πρόσωπα των παρ. 1-9 ανακοινώνεται αμέσως στην αρμόδια για το ΜΕΕΠ υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε. Μέσα σε προθεσμία τριών μηνών, η επιχείρηση οφείλει να προβεί στην αποκατάσταση των κατωτέρω ορίων και να ανακοινώσει τις σχετικές μεταβολές στην πιο πάνω υπηρεσία.*»

3. Τέλος στην απόφαση με αριθμό **ΕΔ 2^ο/01/27/Φ.Ν. 294/18/29-3-1985** (ΦΕΚ 170 Β') του Υπουργού Δημοσίων Έργων, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 15, 16 και 17 του ν. 1418/84 (όπως τροποποιήθηκε με την **Δ 17^ο/03/74/ΦΝ**

312/ 16-12-94 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ) και ιδιαίτερα στις κρίσιμες για το υπόψη θέμα διατάξεις των άρθρων 11, 13 και 14 ορίζεται ότι:

Άρθρο 11. «1.2...Για την εγγραφή και κατάταξη η επιχείρηση υποβάλλει όλα τα στοιχεία που βοηθούν στο σχηματισμό γνώμης για την αιτούμενη εγγραφή και κατάταξη...Μεταξύ των στοιχείων αυτών πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνονται: α) Γνωστοποίηση της νομικής μορφής με την οποία λειτουργεί η επιχείρηση με ένδειξη της έδρας της και της διεύθυνσης που είναι εγκατεστημένα τα γραφεία της...β) Δήλωση της επιχείρησης για τα στελέχη του ΜΕΚ, που καλύπτουν τα ελάχιστα όρια στελέχωσης που απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις...γ) κατάλογο των λοιπών στελεχών ΜΕΚ, που διαθέτει η επιχείρηση... 3...4...5...

6. Οποιαδήποτε **σημαντική μεταβολή στα στοιχεία** που έχει υποβάλλει η επιχείρηση για την εγγραφή και κατάταξή της ανακοινώνεται υποχρεωτικά μέσα σε τρεις μήνες στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου. **Η μεταβολή αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση για έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της υπηρεσίας.**

Άρθρο 13. 1. Όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 11, καθώς και στις περιπτώσεις που περιέχονται στην υπηρεσία ΜΕΕΠ δελτία έκτακτων στοιχείων, η επιτροπή αποφασίζει αν θα κινηθεί η διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης. **Η έκτακτη αναθεώρηση αποφασίζεται κυρίως σε περιπτώσεις επανειλημμένων δυσμενών για την επιχείρηση στοιχείων ή ιδιαίτερης σημασίας γεγονότων και πάντα αν πιθανολογείται ότι έχουν ανατραπεί τα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε η κατάταξη της επιχείρησης.**

2. Μετά την απόφαση για έκτακτη αναθεώρηση η υπηρεσία καλεί την ενδιαφερόμενη επιχείρηση να λάβει γνώση των στοιχείων και να υποβάλει τυχόν αντιρρήσεις της, μέσα σε προθεσμία 20 ημερών. Μετά τη λήψη των αντιρρήσεων ή την τυχόν άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής η υπηρεσία εισηγείται στην Επιτροπή που αποφασίζει σχετικά...

Άρθρο 14. 1. Οι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ επιχειρήσεις **διαγράφονται αυτοδίκαια** στις περιπτώσεις: α) θανάτου, πτώχευσης, απαγόρευσης ή θέσης σε κατάσταση δικαστικής αντίληψης... όταν πρόκειται για ατομική επιχείρηση. β) Διάλυσης ή πτώχευσης του νομικού προσώπου που ασκεί την επιχείρηση. γ) Όταν περάσει ένα έτος από την ημερομηνία που έληξε η ισχύς της εγγραφής ή προηγούμενης αναθεώρησης χωρίς να ζητηθεί από την επιχείρηση τακτική αναθεώρηση της εγγραφής. δ) Όταν η εργοληπτική επιχείρηση καταθέσει στη Δ 15 τη βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ λόγω αδυναμίας συνέχισης της λειτουργίας.

2. Για την αυτοδίκαιη διαγραφή εκδίδει κατ' έτος σχετική διαπιστωτική πράξη η επιτροπή ΜΕΕΠ. 3...»

4. Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτουν κατά την γνώμη μας τα ακόλουθα:

Πέραν των περιπτώσεων που ρητά και περιοριστικά αναφέρονται στο άρθρο 14 της απόφασης με αριθμό **ΕΔ 2^ο/01/27/Φ.Ν. 294/18/29-3-1985** του Υπουργού Δημοσίων Έργων, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την **Δ 17^ο/03/74/ΦΝ 312/ 16-12-94, για την** αυτοδίκαιη διαγραφή επιχείρησης του ΜΕΕΠ με διαπιστωτική απόφαση της Επιτροπής του ΜΕΕΠ, **δεν υπάρχει δυνατότητα να αποφασισθεί η διαγραφή επιχείρησης, παρά μέσω μόνον της διαδικασίας της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας,** η οποία προδιαγράφεται στο άρθρο 13 της ως άνω αποφάσεως. Η ως άνω διαπίστωση στηρίζεται στις προδιαληφθείσες διατάξεις και ιδίως αυτές των άρθρων 16 παρ. 1 και 2 ν. 1418/84 και 13 και 14 της Υπουργικής Απόφασης, οι οποίες προβλέπουν το θεσμό, τους σκοπούς και τη διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, επιπλέον δε και τις περιπτώσεις της αυτοδίκαιης διαγραφής (Σταμόπουλου:Δίκαιο Δημ. Έργων, έκδ. 2000, σελ 685).

Αυτονόητη συνέπεια της παραπάνω διαπίστωσης είναι ότι η διοικητική πράξη της διαγραφής, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 της Υ.Α. και χωρίς να έχει τηρηθεί η διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας κατά το άρθρο 13 της Υ.Α. είναι παράνομη και ως εκ τούτου μπορεί να ανακληθεί κατά τις κοινές διατάξεις περί ανακλήσεως των παρανόμων διοικητικών πράξεων (άρθρο 21 Ν. 2690/1999, δεδομένου ότι δεν συντρέχει και κανείς από τους λόγους που κωλύουν την ανάκληση (όπως η παρέλευση ευλόγου χρόνου-ήτοι πενταετίας - από της εκδόσεώς της).

Β. Στην προκείμενη περίπτωση από τα **στοιχεία του φακέλου** προκύπτει το εξής πραγματικό:

Η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ διαπίστωσε από έγγραφες επιστολές της εργ/κής επιχ/σης με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Ε. ΛΥΔΑΚΗΣ Α.Ε.», εγγεγραμμένης στην Ε' τάξη του ΜΕΕΠ με βάση την υπ' αριθ. 1360/21-6-99 απόφαση της Επιτροπής, ότι στελέχη του ΜΕΚ της βασικής στελέχωσης αποχώρησαν από την εταιρεία. Το γεγονός τούτο (ανεξάρτητα από το ότι αυτό που πράγματι συνέβη ήταν, όχι η γνωστοποίηση της αποχώρησης, αλλά αίτηση προς την υπηρεσία για προέγκριση της αποχώρησης, πράγμα που σημαίνει ότι δεν αποδεικνύεται η αποχώρηση και η ελλιπής εντεύθεν στελέχωση της επιχείρησης, αλλά μόνο η πρόθεση της επιχείρησης να αντικαταστήσει τα στελέχη της), θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόφαση για έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής της εν λόγω εταιρείας, στα πλαίσια της οποίας προβλέπεται ρητά η ακρόαση του ενδιαφερομένου και όχι στην άνευ ετέρου διαγραφή της από τα Μητρώα. Κατά συνέπεια η διοικητική πράξη

της διαγραφής πάσχει από άποψη νομιμότητας, διότι παραβιάσθηκε ο νόμος, είναι δηλαδή **παράνομη και γι' αυτό μπορεί ν' ανακληθεί ελεύθερα.**

Κατά συνέπεια των ανωτέρω η απάντηση στο τεθέν ερώτημα είναι ότι μπορεί να γίνει δεκτή η αίτηση της εργοληπτικής επιχείρησης με την επωνυμία «ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ Ε. ΛΥΔΑΚΗΣ Α.Ε.» για την ανάκληση της διοικητικής πράξεως της διαγραφής της από το Μ.Ε.ΕΠ., για το λόγο ότι πριν την έκδοσή της δεν τηρήθηκε η προσήκουσα και νόμιμη διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, η οποία και μόνον θα μπορούσε να οδηγήσει στην απόφαση της διαγραφής, δεδομένου ότι δεν συντρέχει περίπτωση από τις περιοριστικά αναφερόμενες στο άρθρο 14 της Υ.Α. ΕΔ 2^ο/01/27/Φ.Ν. 294/18/29-3-1985 του Υπουργού Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκε με την Δ 17^ο/03/74/ΦΝ 312/ 16-12-94 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

Αθήνα 23-5-2002

Ο ΓΝΩΜΟΔΟΤΩΝ

Χρήστος Μητκίδης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Σ.Α.Τ.Ε.